

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

برنامه ملی کنترل سل

ارائه دهنده:

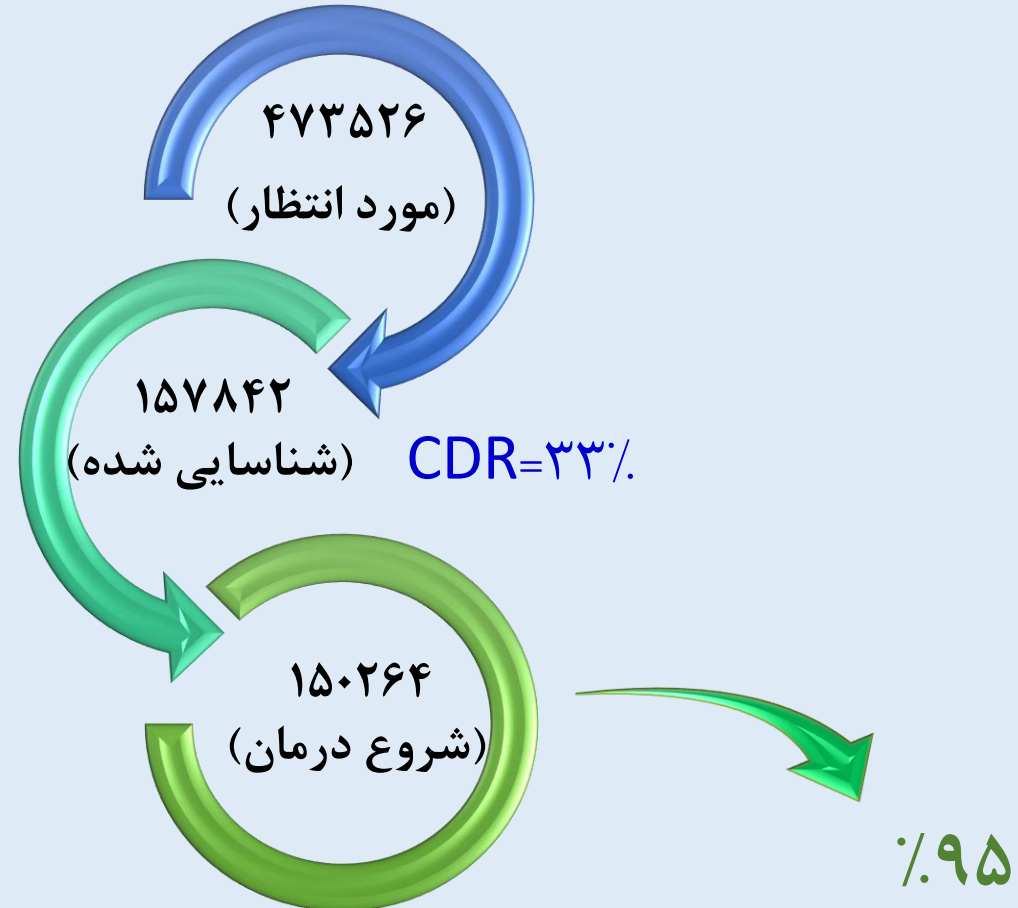
سیده مریم کریمیان، کارشناس اداره کنترل سل و جذام

Drug

Resistant Tuberculosis

وضعیت سل مقاوم به درمان در یک نگاه در جهان – ۲۰۲۰

میزان بیماریابی در موارد MDR/RR در جهان و ایران - ۲۰۲۰

میزان بیماریابی (CDR)	تعداد شناسایی شده	تعداد مورد انتظار	تعداد شروع درمان (درصد)	موفقیت درمان (۲۰۱۸)
۳۳%	۱۵۷۸۴۲	۴۷۳۵۲۶	۱۵۰۲۶۴ (۹۵٪)	۵۹ % : جهان
۱۲%	۲۱	۱۸۰	۱۶ (۷۶٪)	۶۰ % : ایران

* https://worldhealthorg.shinyapps.io/tb_profiles

میزان شیوع MDR/RR-TB بر اساس آخرین پیمایش در ایران

در ایران	
۱/۳ %	مقاوم اولیه (/.) Primary MDR/RR-TB
۸/۳ %	مقاوم ثانویه (/.) Secondary MDR/RR-TB

وضعیت شناسایی مقاومت اولیه و ثانویه – ایران ۲۰۲۰

	Estimated TB cases In 2020	Estimated prop of TB cases with MDR/RR-TB	Estimated MDR/RR-TB Number
جدید	11000	1.3 %	143
درمان مجدد	440	8.3 %	37

https://worldhealthorg.shinyapps.io/tb_profiles/?_inputs_&lan=%22EN%22&entity_type=%22group%22&group_code=%22global%22

180

۱۰ شاخص WHO برای برنامه جهانی کنترل سل

هدف	شاخص	هدف	شاخص
٪ ۹۰	پوشش بررسی موارد تماس سل های ریوی	٪ ۹۰	۱ پوشش شناسایی و درمان سل
٪ ۱۰۰	درصد انجام آنتی بیوگرام در بیماران	٪ ۹۰	۲ میزان موفقیت درمان
٪ ۹۰	پوشش درمان با داروهای جدید	۰	۳ درصد خانوارهای تحت مخارج کمرشکن
٪ ۱۰۰	مستندسازی وضعیت عفونت همزمان HIV	٪ ۹۰	۴ درصد موارد جدید و عود سل که با روشهای سریع تشخیص داده شده
کمتر از ٪ ۵	میزان کشندگی سل	٪ ۹۰	۵ پوشش درمان سل نهفته

وضعیت انجام آنتی بیوگرام در ایران در یک نگاه

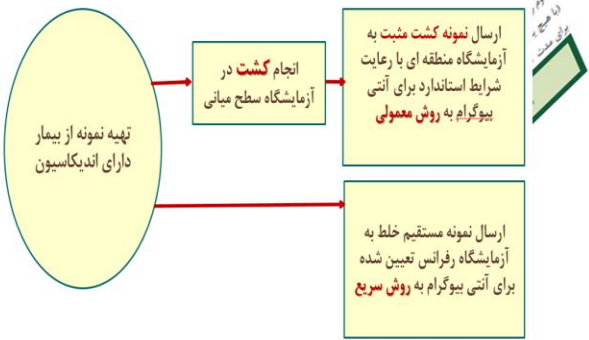

ضرورت انجام جین اکسپرت در کلیه بیماران مبتلا به
سل ریوی

"بر اساس ابلاغ سیاست جدید در اسفند سال ۱۳۹۹"

حداقل موارد دارای اندیکاسیون آنتی بیوگرام در ایران
"بر اساس دستورالعمل سال ۱۳۸۹"

وضعیت انجام آنتی بیوگرام در ایران در یک نگاه

موارد دارای اندیکاسیون
بیماران دچار شکست درمان
موارد عود
موارد درمان بعد از غیبت
موارد تماس نزدیک با بیماران مبتلا به MDR / RR-TB
کلیه بیماران مبتلا به سل ریوی HIV+
کلیه بیماران سل ریوی اسمیر مثبت زندانی
بیماران اسمیر مثبت که اسمیر خلطشان در روند درمان مثبت مانده

حداقل موارد دارای اندیکاسیون آنتی بیوگرام در ایران
 "بر اساس دستورالعمل سال ۱۳۸۹"

وضعیت انجام آنتی بیوگرام در ایران در یک نگاه

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شماره ۵۳۰۴/۲۰۱۳۴
تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۰۴
ندارد

معاون محترم بهداشت دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ...

موضوع: ابلاغ سیاست جدید برنامه کشوری کنترل سل (ضرورت انجام آنتی بیوگرام به روش جین اکسپرت در کلیه بیماران مبتلا به سل ریوی)

با سلام و احترام

همانطور که مستحضرید اطلاع از وضعیت وجود مقاومت دارویی در بدو درمان بیماران مسلول (بخصوص مقاومت به داروی ریفامپین)، از اهمیت زیادی در مدیریت درمان و رسیدن به موفقیت در نتیجه درمان برخوردار است. با توجه به اینکه در این مقطع زمانی وضعیت قابل قبولی در تامین کارتریج های دستگاه جین اکسپرت در کشور داریم و طی سال آینده، امکان تامین دستگاه جین اکسپرت به تعداد قابل قبول در سطح بسیاری از دانشگاه های کشور مقدور خواهد شد، اداره کنترل سل و جذام کشور بر آن می باشد تا یکی از تعهدات زمین مانده کشور به سازمان جهانی بهداشت در خصوص انجام آنتی بیوگرام و ارزیابی وجود مقاومت دارویی (حداقل به ریفامپین) را در کلیه بیماران مبتلا به سل ریوی در بدو درمان را، با کمک شما اجراء نماید.

ضرورت انجام جین اکسپرت در کلیه بیماران مبتلا به سل ریوی

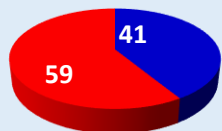
"بر اساس ابلاغ سیاست جدید در اسفند سال ۱۳۹۹"

وضعیت انجام جین اکسپرت در کلیه بیماران مبتلا به سل ریوی در بدو درمان - ایران

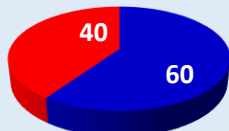
"بر اساس ابلاغ سیاست جدید در اسفند سال ۱۳۹۹"

در موارد جدید

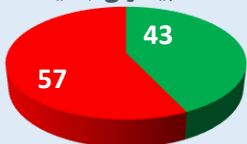
■ درصد انجام جین اکسپرت ■ درصد عدم انجام جین اکسپرت

در موارد درمان مجدد

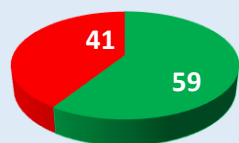
■ درصد انجام جین اکسپرت ■ درصد عدم انجام جین اکسپرت

بیماران جدید

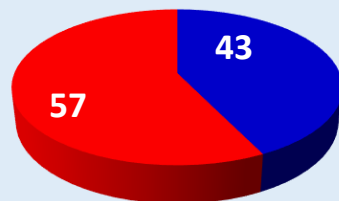
■ درصد انجام جین اکسپرت ■ درصد عدم انجام جین اکسپرت

بیماران درمان مجدد

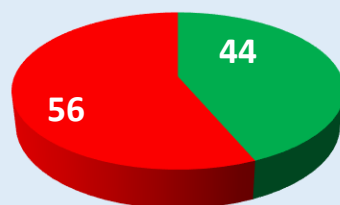
■ درصد انجام جین اکسپرت ■ درصد عدم انجام جین اکسپرت

سال ۱۴۰۰

■ درصد انجام جین اکسپرت
■ درصد عدم انجام جین اکسپرت

۶ ماه اول ۱۴۰۱

■ درصد انجام جین اکسپرت
■ درصد عدم انجام جین اکسپرت

سال	تعداد کل موارد مبتلا به سل ریوی	تعداد انجام جین اکسپرت	تعداد عدم انجام جین اکسپرت
۱۴۰۰	۵۲۳۴	۲۲۳۹	۲۹۹۵
۶ ماه اول ۱۴۰۱	۲۹۵۸	۱۳۰۱	۱۶۵۷

اثرات عدم انجام آنتی بیوگرام در شناسایی موارد مقاوم-ایران ۲۰۲۰

	مورد انتظار	شناسایی شده	تعداد گمشده
سل مقاوم به چند دارو (MDR/RR-TB) (اعم از ریوی و خارج ریوی)	۱۸۰	۲۱ (۱۲٪)	۱۵۹
سل مقاوم به چند دارو (MDR/RR-TB) (اشکال ریوی)	۱۴۴	۲۱ (۱۵٪)	۱۲۳

اثرات عدم انجام آنتی بیوگرام در شناسایی موارد مقاوم-ایران ۲۰۲۰

۱۲۳ مورد MDR/RR-TB شناسایی نشده ریوی

۱۲۳۰ مورد آلوده به MDR/RR-TB جدید

۶۲ مورد جدید سل MDR/RR-TB در یک تا دو سال آینده

درصد بررسی آنتی بیوگرام خط دوم در موارد MDR/RR-۲۰۲۰

	شناسایی شده	آنتی بیوگرام خط دوم
جهان	۱۵۷۸۴۲	۷۷۶۲۶ (۴۹٪)
ایران	۲۱	۸ (۳۸٪)

سطح هدف: ۱۰۰٪

درصد بررسی آنتی بیوگرام خط دوم در موارد MDR/RR-2020

شماره: ۳۰۴/۱۲۳۸۱ د

تاریخ: ۱۴۰۰/۰۷/۰۱

پیوست: ندارد

تولید، پشتیبانی‌ها، مانع زدایی‌ها
مقام معظم رهبری

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

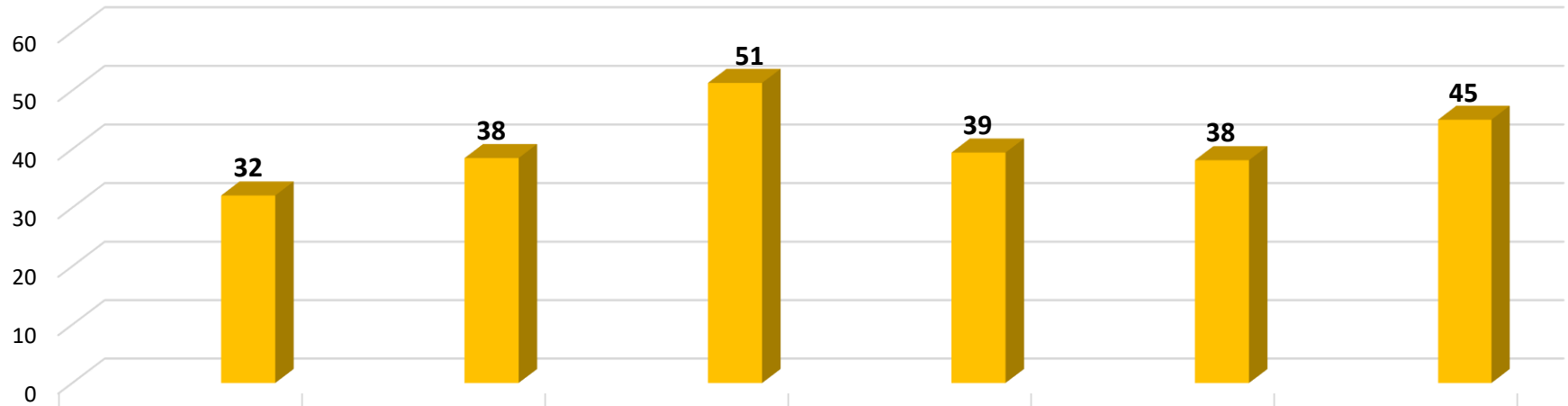
معاون محترم بهداشت دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ...

موضوع: ضرورت انجام تست حساسیت دارویی خط دوم در موارد RR/MDR

باسلام و احترام،

همانگونه که استحضار دارید انتخاب داروهای موثر در رژیم دارویی موارد سل مقاوم به دارو (RR/MDR-TB) بدون اطلاع از وضعیت مقاومت دارویی این بیماران به داروهای خط دوم ضد سل امکان پذیر نیست؛ این در حالیست که بررسی های عمل آمده، متأسفانه و در کمال تعجب حاکی از عدم انجام این مهم در تعداد قابل توجهی از این موارد در کشور می باشد. لذا ضرورت دارد هر یک از معاونت های محترم بهداشتی ضمن علت یابی، نسبت به برنامه ریزی سریع برای رفع این مشکل اقدام نمایند.

روند بررسی آنتی بیوگرام خط دوم در موارد MDR/RR-ایران

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
تعداد موارد شناسایی شده	53	52	39	33	21	40
تعداد انجام آنتی بیوگرام خط دوم	17	20	20	13	8	18
درصد انجام آنتی بیوگرام خط دوم	32	38	51	39	38	45

انتظارات

✓ بررسی وجود مقاومت دارویی در کلیه بیماران مبتلا به سل ریوی در بدو درمان

✓ انجام آنتی بیوگرام نسبت به داروهای خط دوم سل در کلیه بیماران **MDR/RR**

۸. انجام آنتی بیوگرام نسبت به داروهای خط دوم سل در کلیه بیماران **MDR/RR**

۲۳ مهر ماه روز ملی مبارزه با سل

مشارکت همه جانبه جامعه، مسیر مطمئن برای دستیابی به حذف سل